49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2113 Կ. ՊՈԼԻՍ

ՇԱԲԱԹ 3–16 ՄԱՅԻՍ 1908

3 ՄԱՅՍ 1324 16 ԲԼԻՊԻԼ ԱԽՐ 1326

Journal Arménien
MANZOUMÉ I EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒԴԱՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ
38, Պալատ Ալի Ճատասի, 38

Տպարանիս ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԳԻՏԵՐԻՔ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزیته در
صاحب امتیازی : (اوحانس قرید)
اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱՆԱՁՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Դուռառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի »	25 ֆր.	14 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցման համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

ԵԿԲԱՏԱՆՅԻ ԵՂԻՍԱԲԵԹԻՆ ՔԱԼԸ

Անգործութեան շրջան մը կը բաղուէն արդի մեր Հայ կիներն ու օրիորդները։ Օրուան կեանքին հետամտող մը չտա քիչ բան պիտի գտնէ հոն որ Հայ կնոջ գոյութիւնը զգայնէ։ Ատոնց մը երբ այսչափ սուղ չէին արժէր աղջիկները իրենց ծնողներուն, երբ տարեկան յիսուն վաթսուն ոսկի ծախսող գիւղօթիկ վարժարաններ չէին յաճախեր անոնք, երբ դաշնակի, նկարի մասնաւոր ուսուցիչներ չէին յատկացուեր անոնց և երբ հինգ հարիւրէն մինչև հինգ հազար ոսկիի չէր կարօտեր օրիորդներուն հարստութիւնը, կիները աւելի զգացում, աւելի սիրտ կը կրէին և աւելի ցայտուն կերպով կը յատկանիշէին իրենց սեռը՝ կեանքի ամէն պահանջներուն մէջ։ Հիմա սակայն իգական սեռին բարեշրջութեան համար չռայլուած այսչափ ջանքերէն ու զոհողութիւններէն ետք՝ մեր կիները փոխանակ ցայտուն առաջդիմութիւն մը ցուցնելու, բոլորովին կայուն վիճակ մը կը պարզեն։ Իրենց համար չէ կեանքի պայքարը, ոչ ալ մարդկութեան օգտակար ըլլալու անխուսափելի պարտականութիւնը. արդուզարդ, վայելչութիւն, մտաւորութիւն, հարստութիւն, ու այլուս ամէն պարտականութիւն վերջացած է Հայ կնոջ համար։ Սրբուհի Տիւսաբ եթէ դիտար որ ընկերութեան մէջ կնոջ դիրքին բարձրացումը չատագովող իր վէպերը հակառակէն պիտի ազդեն, բնաւ գրիչ ձեռք չէր առներ ու այնչափ ջերմօրէն չէր պաշտպաներ ֆէմինիզմը։

Անառարկելի՝ խօսելով, գրելով կրնաս ընդունիլ կինը հաւասարցուցինք երկի մարդուն և շատ տուներու մէջ ալ երկիր հոգատարեցուցինք իր կնոջը։ Ինչ չանեցանք ասկէ. կինը դարձեալ հին կինն, է անգործնական ու սահմանափակ կեանքով կզմայցած կինը, որ բնաւ գիտակցութիւնը չունի ամուսնոյն նիւթական կացութեան և չարուհնան ծախսի դուռ կը բանայ, գլխարկ, շրջազգեստ ցերեկազգեստ, ցայգազգեստ, պօլէռօ, պլուզա, մանթօ, բալթօ կը պահանջէ ու կը պահանջէ։ Առաջ գտնէ երբ ինքնամիտի կ'ապրէր, այնչափ խորը չէր մղուեր արդուզարդին։ հիմա սակայն միտքը մչակելէ ետք ա՛լ կարիքի չէ թափ դնել իր գեղեցիկազարդական պահանջումներուն արանը վերջ, սահման չունին։ Ամուսիններ կան որ ամսական հինգէն մինչև քսանրհինգ ոսկի գրպանի ծախս յատկացուցած են իրենց կիներուն և տարեգլխուն գարձեալ իրենք կ'սարքուին վճարել դերձակուհիին մնացորդ պահանջը, թերևս վախնալով որ իրենց մերժելու պարագային ուրիշներ սիրայօժար կը կատարեն այդ պարտականութիւնը։

Եթէ ֆէմինիզմը այդպէս ըլլար, եթէ կիներու մտքի զարգացումը այր մարդիկը մտահոգեցնելու միայն ծառայէր, ինչ հարկ կար պաշտպան կանգնել առանկ անառակ դրութիւն մը, երբ առանց անոր ալ արդէն տիկինները ա՛յ նուազ յաջողութիւն ունէին քան պարտիզ։

Հանդուցեալ վաճառական մը որ չորս չափահաս աղջիկ հարմանացուցած էր, հետաքրքրական ծախսերը ըրած է անոնց իւրաքանչիւրին համար, ինչ որ տեսնուեցաւ ձգած ընտանեկան ծախսի տոմարէն։

	Ոսկի
5 տարի գիւղօթիկ վարժարանի տարեվճարակ	200
Այս տարիս բացառիկ հագուստի ծախս	100
Ֆրանսերէն խօսելավարժութիւն	100
Դաշնակի և նկարի մասնաւոր դաս	100
Գոնարեղէն	300
Օժիտ	400
Հարսնիք	100
Հարսնիքի առթիւ ընտանեկան պարագաներուն հագուստին	200
Դրամօժիտ	1500
	3000

Իւրաքանչիւր աղջկան համար երեք հազար ոսկիէն չորս աղջիկը արժած է վաճառականին տասերկու հազար ոսկի։

Առանին հարստութիւն մը, զոր մեր ամէնէն գործունեայ մարդը հազիւ քառասուն դարու մէջ կրնայ դիպել, եթէ բախտը ժպտի իրեն. իսկ վաճառականն ալ այս գումարը խնայելու համար անչուշտ մեծապէս նեղուած է։ Հեռեւանքը. ինչ եղած է այս տասներկու հազար ոսկինոց հարսերուն ապագան։ Անդրանիկը չէ կրցած գոնացուցիչ գտնել ամուսնական հաճոյս յարկը իր մեծաշուքի պահանջումներուն։ միշտ պայքարած է ամուսնոյն հետ ու վերջապէս հարկնի տունը վերադարձած. երկարաբերան եղած է երկանը վրայ։ այր ու կին փոխադարձաբար չռայլած են դրամագիրքը և վաճառականը, ընտանիքին պատիւը փրկելու համար, միւս վեսաներէն ծանուցի երկու հազար ոսկի եւս առած է երբեմնագ փեսին։ երրորդը համբարձիկ կենսակցութիւն մը ունեցած է. իսկ չորրորդը արդէն դուրս հարս գացած չբաւականացած է էրիանը հետ ապրիլ հօրը տունը մինչև անոր մահուան թուականը։

Ասիկա ճշգրիտ պատկեր մըն է, որուն վրայ կրնաք չափել մեր ուրիշ ընտանիքներն ալ, բնականաբար միշտ պահելով նիւթականի համեմատութիւնը։ Ինչ բանի պիտի ծառայեն ուրեմն այս զարգացումները, դասարարակութիւններն ու զոհողութիւնները երբ այսչափ մեծածախս կրթութիւն տուող աղջիկները փոխանակ ընտանիքին սիւնը և իրենց էրկան աջ բազուկն ու անոր զօրավիգը ըլլալու, մի՞ն osայարցի ջըլիթի ճաճի պէս սահմանափակ մտածումներով չարունակ կոփ յարուցանեն տան մէջ ու բոլորովին անարդիւնք՝ առեւտրական գործերուն, իրենց արդուզարդին ու պճնասիրութիւնը հեռասրնդեն։

Ինչ արժէց ուրեմն մտքի մչակութիւնը։ Գեղարուեստի սէրը, հոգեպարար ընթերցումները, ճաշակի ազնուացումը մինչ չկրցա՞ն արտի ալ ազնուացում բերել ու ընականէն բարութեամբ, գրաւով ու նուիրական զգացումներով շաղուռած կնոջական հոգին, հրեշտակային վսեմութեան մը բարձրացնել։

Հրեշտակայի՞ն վսեմութիւն. չասի՞ր գուցէ ծիծաղին իսկ ասանկ բացատրութեան մը վրայ. մեր կիները մարմնով, արդուզարդով ու գեղեցկութիւնով միայն կը փարաքին հրեշտակ երեւալ. հոգիով հրեշտականալ անոնց մտքէն իսկ չանցնիր, քանի որ անձնական զոհողութեան խնդիր է ան ու էրիկ մարդիկ չէն կրնար շուկայէն գնել ու բերել իրենց։

Չենք կրնար միայն ուներոր ընտանիքներու աղջիկները դատապարտել. աղջկանց կրթութիւնը պարտաւորիչ դարձած է մեր մէջ առ հասարակ, և ամէն թաղ, մանչերու վարժարանին կից ունի նաև աղջկանց վարժարան ալ և այս երիտ սեռէ վարժարաններուն մէջ միւնուոյն դասերն են որ կ'աւանդուին հաւասարապէս։ հետեւաբար ամէն աղջիկ զայն ու ստանալ քսանրհինգ հազար ոսկին։ ինք ուղղակի պիտի չմասնակցէր գործին, ուրիշներ պիտի վարէր, այս կարգի տիկիններու վարժ անձեր, որոնք դրամի փոխարէն կ'ստանձնէին ամէն տարութիւն։ Ատորէ չատ լաւ կը ճանչնար այս մարդիկը, որոնք ընդհանրապէս Սէն Մարթէնի ջրանցքին վրայ գտնուած սրճարանները, խաղատուներն ու օթէլները կը յաճախէին։ Ինք ժամանակով կենակցած էր անոնց հետ, ամիսներով ապրած էր թափառականի կեանքը, կերած, խմած, զուարճացած էր մարդասպաններու, աւազակներու, գողերու, կեղծարարներու և ամէն կարգի ոճրագործներու հետ. այս գիշերաշրջիկներուն ամէնէն երեւելիները մօտէն կը ճանչնար, նոյն իսկ Բրմօրի մարքիզին քարտուղարութեան պաշտօնը ստանձնելէ ու պանքէր Պրէսպիէօի հետ ծանօթանալէ ետք ալ մերթ ընդ մերթ կ'այցելէր Սէն Մարթէնի այս բարիծաղիներուն ու անոնց հետ մտերմարար կը զրուցեցնար։ Ուստի Լուիզը օթէլին մէջ ձգելէ ետք ալ ուղղակի Սէն Մարթէնի ջրանցքը սկսաւ աշխատիլ Ատորէ, ուր մութ ու նեղ փողոցի մը անկիւնը կանգ առաւ դրան մը առջեւ, որուն վրայ ժանգոտած կանթեղ մը կը վառէր և անոր ակարլայսովը հազիւ կարելի կ'ըլլար նշմարել աղտոտ նշանաախտակի մը վրայ գրուած «Օթէլ սէդ Ամի» վերտառութիւնը։ Այս Օթէլ սէդ Ամին Բարիզի ամէնէն սոսկալի մարդասպաններուն, աւազակներուն ու ոճրագործներուն բնակավայրն էր։ Ատորէ ներս մտաւ անկէ ու ժամ մը ետք դուրս ելաւ երկայնահասակ հակայ ընկերոջ մը հետ, որ կարճ բաճկոն ու լայն տաբատ կը կրէր, գլխարկը մինչև աչքերը իջեցուցած էր և վիզէն ալ կարմիր թաշկինակ մը կախած։ Տրլօսի ընկերացող անձը ամբողջ սրճարաններուն պէս ուսին մէկը վեր կը հանէր, վիզը քիչ մը կը ծռէր ու առանց ձեռքերը գրպանէն հանելու ճամբան կը շարունակէր։ Զինքի տեղատարափ մը սկսած էր այս պահուս...

Ճիշդ այն պահուն երբ Լուիզ հօրը տունէն վռնտուած փողոցին մէջ կը թափառէր և Բրմօրներու կարուհին Ժանն ալ իր ընակարանը կը վերադառնար, Ատորէ Տրլօս ալ զ'Ամիէն դուրս հանած արիկային ընկերակցութեամբ դէպի Թամբլ փողոցը կը յառաջանար։ Փողոցները ամայի էին. ո՛չ ոք կ'անցնէր այդպէս գիշերուան այն ցուրտին ու բուքին, մինակ քանի մէջը հեռուէն նուրբ ու փափուկ մէկը կը նշմարուէր որ արագ քայլերով ճամբան կը շարունակէր, թէեւ ձիւնը ծածկած էր հագուստները, բայց յայտնի էր անոր կին ըլլալը. կարելի է գործածուած մէն էր որ Սէն Մարթէնի հանրային պարահանդէսներէն կը վերադառնար, այդչափ ուշ մնալէն ու հիմա ալ այդչափ արագ քալելէն կարելի էր հետեւցնել թէ անպատճառ զուարճութիւնէ մը կը վերադառնար։

Ատորէ Տրլօսի ընկերացողը, սրիկաներու յատուկ սեռով մը.

—Է՛, ո՞ւրչափ պիտի վճարես տեսնանք, բաա, առանց կերի ձուկ չբռնուիր։

Տրլօս իրենց առջեւէն քալող կինը ցուցնելով.

—Լուէ՛ Ֆիրիվէր մոլատ, սա մեր առջեւէն գացող կինը կրնայ խօսածիս լսել։

—Աղէկ, պատասխանեց Ֆիրիվէր, բայց կուռը առատ պէտք է ըլլայ։

—Դուն կուտին վրայ մի՛ մտածեր, հիմա սակարկութիւն ընելու ժամանակը չէ։

Երկուքն ալ լռեցին ու շարունակեցին իրենց ճամբան. քսան մէտր առջեւէն քալող անծանօթը խիստ փութացուցած էր քայլերը. երբ փողոցի մը դարձան, Ատորէ հեռուէն տուն մը մատնանշելով ուղղեցին։

—Առաւարիկ հոս կը ընակի, ըսաւ, այս տունը աղէկ միտքդ պահէ։

Ատորէ սակայն իրենց առջեւէն քալող անծանօթին հոն կանգ առնելը տեսնելով դողաց, արդեօք դրան առջեւ կանգ առնողը Բրմօրներու կարուհին Ժանն Լրպրէ՞ն էր...։ Արդէն բարեձեւութիւնը, հասակն ու քալուածքը քիչ մը Ժանը կը յիշեցնէին, և սակայն կէսգիշերէն երկու երեք ժամ ետք ինչ գործ կրնար ունենալ Ժանն փողոցներուն մէջ։

Տրլօս ամբողջ տեսողութեան ոյժը ամփոփելով ջանաց ճանչնալ թէ մթամթ փողոց Ժանի ընակարանն առջեւ կեցող անծանօթը... ճանչցաւ զայն, այո՛ չէր խաբուած, այդչափ ուշ տուն վերադարձողը իր փնտռած Ժանն Լրպրէն էր։

—Ինչ բախտաւորութիւն, մռայլ ինքնիրենը, այդուսպի ժամանակի մը մէջ ձեռք անցուցինք։

Ետքը ընկերոջը դառնալով.

—Բնդ տեսնեմ Ֆիրիվէր, բաա, գործերիս յաջող է, ահաւասիկ սա դրան առջեւ կեցողն է փնտռած աղջիկս, ամապաբէ, դուռը չբացած գործը լմնցուր, մարդ չկայ փողոցին մէջ, ճիշդ ժամանակն է։

Ֆիրիվէր կատաղած չան նման առաջ նետուեցաւ, մէկ չունչով հասաւ դրան առջեւ, դաշոյնը վերցուց, սակայն նոյն պահուն դուռը բացուեցաւ ու կարուհին Ժանն ներս մտաւ, ետքը դուռը կրկին գոցուեցաւ։ Ժանն արտաքոյզ հրաշքով մը յաջողած էր ազատիլ Ֆիրիվէրի անխուսափելի հարուածէն. գուցէ մտաստջ կարուհին չէր իսկ զգացած թէ ինչ ծանր վտանգ անցուցած էր նոյն պահուն։

Ֆիրիվէր գործին ձախողումը տեսնելով.

—Ինչ ընեմ, ուրիշ անգամ տունեւիքը թող ըլլայ, բաա, ու Ատորէ Տրլօսի քով վերադարձաւ, որ կը դողար սառոտպէս. թէեւ վերջին ծայր զայրացած էր Ֆիրիվէրի դէմ, բայց սիրտը չկտրելու համար ոչ է առարկութիւն չբրաւ։

—Իմ նպատակս այս գիշեր մինակ անոր ընակարանը քնելի ցոյց տալ էր, բաա, երեսը կրցա՞ր տեսնել։

—Ո՛չ, չատ աղէկ չտեսայ։

—Հոգ չէ, ցորեկը կը ցուցնեմ... բայց ո՞ւրկի կուգար արդեօք էն գիշերէն ետք, վաղը կը ցուցնեմ գինքը քեզի։

—Վատտ եղիր, մէկ հարուածով գործը կը լմնցնեմ, բայց կուռը չատ տարա. ես։

—Կուտին վրայ մի՛ մտածեր։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(11-12)(

Մ Ի Լ Ի Ո Ն Ն Ե Ր Ո Ի Ն Խ Ա Ղ Ե Ր Ը

ՀՌԶԱԿԱՒՈՐ ԵՐԿԱԽՕՅԶ ՄԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ե.

Նաւապետը գոցեց տանը դուռը, Լուիզ որ փողոցի մայթերուն վրայ դիտորդած էր, ահէ ուրիշ ձայն չլսեց. վայրկենական անշարժութենէ մը ետք ոտքի ելաւ, զգաց որ հօրը դուռը նեղած տուն ձեռքը վիրաւորուած էր ու արիւնոտած, և սակայն բնաւ կարեւորութիւն չընծայեց. պատին կրթնեցաւ ու սկսաւ դարձեալ դիտել ընտանի յարկը. չէր կրնար ուր մանկութեան ամէնէն երջանիկ օրերը անցուցած էր և ուր գոնանք ունէր միայն վայելած. այս դիրքին մէջ աչքը փողոցին անկիւնը ուղղեց, հոն երեւակայութեանը առիւ պատկերացաւ Թշուառ կացութիւնը Բարիզի փողոցներուն մէջ ալքատ սոսկալուած աղջիկներուն. իսկոյն կորսնցուց մտքին հաւասարակշռութիւնը ու խեղդուկ ձայնով մը, որ իրը չէր,

— Թշուառութիւն... թշուառութիւն... գոչեց։

Տասը վայրկեան ետք Լուիզ սկսաւ հեռանալ իրենց տունէն. ալ ընտանեկան յարկը, մեծ մօրը գուրգուրանքներն ու հօրը սէրը իրեն չէին պատկաներ, թշուառ աղջիկը քանի՛ ատոնց ամէնուն վրայ խորհէր, խեղդամահ ըլլալու ասպիճան կը տառապէր։

Այս պահուս սոսկալի մրրիկ մը սկսած էր, ձիւնախառն անձրեւի մը տեղատարափը մինչև ծունգը կը թրջէր ընտանիքէն լքուած աղջիկը, որ յուսահատ ու վշտահար, ի՞նչ ընելիքը, ո՛ւր երթալիքը չէր դիտեր բնաւ։

Զ.

Ատորէ Տրլօս որ Լուիզի դժբախտութեան միակ պատճառն ու պատասխանատուն էր, օթէլէն դուրս ելլելէ ետք այլեւս բնաւ չմտածեց Լուիզի վրայ, ճարտար դարձուածքով մը օթէլը ազատած էր զոհին ձեռքէն ու այսչափը կը բաւէր իրեն. այս անտիրտ, անխղճ դաղանը հիմա ամբողջ էութեամբը Ժանին վրայ միայն կը մտածէր, արդեօք պիտի կրնա՞ր ոչնչացնել այս խեղճ կարուհին, պիտի յաջողէ՞ր անձայն անչշուկ անոր գոյութիւնը վերցնել մէջտեղէն. եթէ յաջողէր իսկոյն պիտի ստանար Օր. Սիմօնիա Պրէսպիէօի խոստացած քսանրհինգ հազար ոսկին ու իր կեղծ մուրհակը որ անոր հօրը ձեռք կը գտնուէր։

Ատորէ Տրլօս գիտնալով հանդերձ ժանը անպայմանները ձեռնարկին դժուարութիւնը, կը յուսար գլուխ հանել զայն ու ստանալ քսանրհինգ հազար ոսկին. ինք ուղղակի պիտի չմասնակցէր գործին, ուրիշներ պիտի վարէր, այս կարգի տիկիներու վարժ անձեր, որոնք դրամի փոխարէն կ'ստանձնէին ամէն տարութիւն։ Ատորէ չատ լաւ կը ճանչնար այս մարդիկը, որոնք ընդհանրապէս Սէն Մարթէնի ջրանցքին վրայ գտնուած սրճարանները, խաղատուներն ու օթէլները կը յաճախէին։ Ինք ժամանակով կենակցած էր անոնց հետ, ամիսներով ապրած էր թափառականի կեանքը, կերած, խմած, զուարճացած էր մարդասպաններու, աւազակներու, գողերու, կեղծարարներու և ամէն կարգի ոճրագործներու հետ. այս գիշերաշրջիկներուն ամէնէն երեւելիները մօտէն կը ճանչնար, նոյն իսկ Բրմօրի մարքիզին քարտուղարութեան պաշտօնը ստանձնելէ ու պանքէր Պրէսպիէօի հետ ծանօթանալէ ետք ալ մերթ ընդ մերթ կ'այցելէր Սէն Մարթէնի այս բարիծաղիներուն ու անոնց հետ մտերմարար կը զրուցեցնար։ Ուստի Լուիզը օթէլին մէջ ձգելէ ետք ալ ուղղակի Սէն Մարթէնի ջրանցքը սկսաւ աշխատիլ Ատորէ, ուր մութ ու նեղ փողոցի մը անկիւնը կանգ առաւ դրան մը առջեւ, որուն վրայ ժանգոտած կանթեղ մը կը վառէր և անոր ակարլայսովը հազիւ կարելի կ'ըլլար նշմարել աղտոտ նշանաախտակի մը վրայ գրուած «Օթէլ սէդ Ամի» վերտառութիւնը։ Այս Օթէլ սէդ Ամին Բարիզի ամէնէն սոսկալի մարդասպաններուն, աւազակներուն ու ոճրագործներուն բնակավայրն էր։ Ատորէ ներս մտաւ անկէ ու ժամ մը ետք դուրս ելաւ երկայնահասակ հակայ ընկերոջ մը հետ, որ կարճ բաճկոն ու լայն տաբատ կը կրէր, գլխարկը մինչև աչքերը իջեցուցած էր և վիզէն ալ կարմիր թաշկինակ մը կախած։ Տրլօսի ընկերացող անձը ամբողջ սրճարաններուն պէս ուսին մէկը վեր կը հանէր, վիզը քիչ մը կը ծռէր ու առանց ձեռքերը գրպանէն հանելու ճամբան կը շարունակէր։ Զինքի տեղատարափ մը սկսած էր այս պահուս...

Ճիշդ այն պահուն երբ Լուիզ հօրը տունէն վռնտուած փողոցին մէջ կը թափառէր և Բրմօրներու կարուհին Ժանն ալ իր ընակարանը կը վերադառնար, Ատորէ Տրլօս ալ զ'Ամիէն դուրս հանած արիկային ընկերակցութեամբ դէպի Թամբլ փողոցը կը յառաջանար։ Փողոցները ամայի էին. ո՛չ ոք կ'անցնէր այդպէս գիշերուան այն ցուրտին ու բուքին, մինակ քանի մէջ հեռուէն նուրբ ու փափուկ մէկը կը նշմարուէր որ արագ քայլերով ճամբան կը շարունակէր, թէեւ ձիւնը ծածկած էր հագուստները, բայց յայտնի էր անոր կին ըլլալը. կարելի է գործածուած մէն էր որ Սէն Մարթէնի հանրային պարահանդէսներէն կը վերադառնար, այդչափ ուշ մնալէն ու հիմա ալ այդչափ արագ քալելէն կարելի էր հետեւցնել թէ անպատճառ զուարճութիւնէ մը կը վերադառնար։

Ատորէ Տրլօսի ընկերացողը, սրիկաներու յատուկ սեռով մը.

—Է՛, ո՞ւրչափ պիտի վճարես տեսնանք, բաա, առանց կերի ձուկ չբռնուիր։

Տրլօս իրենց առջեւէն քալող կինը ցուցնելով.

—Լուէ՛ Ֆիրիվէր մոլատ, սա մեր առջեւէն գացող կինը կրնայ խօսածիս լսել։

—Աղէկ, պատասխանեց Ֆիրիվէր, բայց կուռը առատ պէտք է ըլլայ։

—Դուն կուտին վրայ մի՛ մտածեր, հիմա սակարկութիւն ընելու ժամանակը չէ։

Երկուքն ալ լռեցին ու շարունակեցին իրենց ճամբան. քսան մէտր առջեւէն քալող անծանօթը խիստ փութացուցած էր քայլերը. երբ փողոցի մը դարձան, Ատորէ հեռուէն տուն մը մատնանշելով ուղղեցին.

—Առաւարիկ հոս կը ընակի, ըսաւ, այս տունը աղէկ միտքդ պահէ։

Ատորէ սակայն իրենց առջեւէն քալող անծանօթին հոն կանգ առնելը տեսնելով դողաց, արդեօք դրան առջեւ կանգ առնողը Բրմօրներու կարուհին Ժանն Լրպրէ՞ն էր...։ Արդէն բարեձեւութիւնը, հասակն ու քալուածքը քիչ մը Ժանը կը յիշեցնէին, և սակայն կէսգիշերէն երկու երեք ժամ ետք ինչ գործ կրնար ունենալ Ժանն փողոցներուն մէջ։

Տրլօս ամբողջ տեսողութեան ոյժը ամփոփելով ջանաց ճանչնալ թէ մթամթ փողոց Ժանի ընակարանն առջեւ կեցող անծանօթը... ճանչցաւ զայն, այո՛ չէր խաբուած, այդչափ ուշ տուն վերադարձողը իր փնտռած Ժանն Լրպրէն էր։

—Ինչ բախտաւորութիւն, մռայլ ինքնիրենը, այդուսպի ժամանակի մը մէջ ձեռք անցուցինք։

Ետքը ընկերոջը դառնալով.

—Բնդ տեսնեմ Ֆիրիվէր, բաա,

Ասոնց հարիւրաւոր յիշատակարաններու առիւծ կ'անէանայ մարդ, պահ մը հոգիով կը փոխադրուի այդ սրբազան իրերուն կեդրոնած դարերուն մէջ ու չի կրնար հիացումը զսպել ս՛րբչաի գործին գեղարուեստական արժանիքին, նոյնչափ ալ զայն յօրինող վեհոգիին վրայ որ ոչ միայն ռամիկ հաւատացող մը, այլ և ասմիկ ազնուական տայող մը, այլ և ասմիկ ազնուական տայող մը է։ Վեհոգիին ճամբն է եղեր որ յաղողեր է վեհոգիին ճամբն է եղեր որ յաղողեր է վեհոգիին ճամբն է եղեր որ յաղողեր է

"ԼՈՒՍ„Ի ՏԻՊԱՐ ԹԻՒԸ

Երբ այս տողերը կը գրէինք, պատահմամբ գեղարուեստասէր Տիկին մը կը գտնուէր իմ գրասենեակս մէջ։ Տիկինը՝ ԼՈՒՍԻ այս օրուան թիւը ծայրէ ծայր թերթատելէ վերջ, յայտարարեց թէ անիրաւութիւն կ'ըլլար եթէ զայն չմիջամտէինք «ԼՈՒՍ»Ի ՏԻՊԱՐ ԹԻՒԸ պատուանունով։ Մենք այդ յատկութիւնը չունինք, և ամէն օր կը ջանանք յաջող թիւը նախորդինէն ալ ինամուած հրապարակ հանելու։

Ի՞նչ ընենք. փոխուած է ընթերցողներուն ճաշակը. ա՛լ անանկ նշան պէրպէրանի օրէն փոքագրուած, ապարաններուն խորերը լքուած և հարիւրաւոր անգամներ ապուած պատկերներուն ու նկարներուն երեսը նայող չկայ։ Ընթերցողը՝ թերթը ձեռքը առնելուն պէս, կը փափաքի կատարեալ գործուած իլիւստրասիօն մը կարդալ. և, ժողովրդական այս հակումին հետեւելով, մենք ալ կ'աշխատինք ԼՈՒՍԸ այդ բարձրութեան հասցնել։ 40 փարա չէ ԼՈՒՍԻ այս շաբթուան գինը, որովհետև անիկա՝ փոխանակ 32ի, 48 էջ հրատարակուած է, բոլորովին նոր ու ինքնատիպ պատկերներու հոլով մը։

Մեր նախորդ սուտար թիւին համար երբ 60 փարա գին կ'որոշէինք, պէտք կը զգայինք քիչ մը մտածելու։ Հիմա սակայն, արձակ համարձակ կը հրատարակենք 48 էջնոց մեր թիւը, 60 փարայի գին սահմանելով անոր, որովհետև բանիմաց ընթերցողը շաբաթական 20 փարա աւելի տալը կը նախընտրէ իր ճաշակը գոհացնող թերթի մը համար։ Նոյն իսկ զանուեցան մէջէ աւելի ընթերցասէր անձեր՝ որոնք պահանջեցին որ փոխանակ 32ի՝ 64 էջ հանենք ԼՈՒՍԸ և երկու գրուշ գին որոշենք. մենք սակայն, կտնահատս կը նկատենք ատանկ կարգադրութիւն մը, և առ այժմ կը բաւականանք այս օրուան թիւին պէս 48 էջով բացառիկներ հրատարակել մարի ընդ մարի, 60 փարա գին միայն դնելով։

Գովեցա, ուրեքամ աւելորդ է։ ԼՈՒՍԻ այս օրուան թիւը մէջտեղն է. թերթատեցէք ու դատեցէք. և եթէ անհամներ էք՝ ահաւասիկ ձեզի ցանկը անոր պարունակած պատկերներուն ու նիւթերուն.—

ՊԱՏԿԵՐԱՑԱՆԿ

Ուրիշ կենդանագիրներ նշանաւոր Հայ դէմքերու.—

1. ԳՐԻԳՈՐ ԱՂԱԹՈՆ.
2. ՏԻԿԻՆ ՄԱՔՐՈՒՀԻ Ց. ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ.
3. ՅԱԿՈԲ ՊԷՅ ՊԱԼԵԱՆ.
4. ՏԻԿԻՆ ԲԷՄՊԷ ՊԱԼԵԱՆ.
5. ՖԻՄԻ (ՏԻԿԻՆ ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՋԱԼԵԱՆ).
6. ՌԷԹԷՈՍ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ՝ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՆԿՈՂՆԻՆ ՄԷՋ.
7. ՍՐԲՈՒՀԻ ՏԻՒՍԱԲ.
8. ՍԻՊԻԼ.

Երկու կենդանագիրներ Եւրոպացի աշխարհաւոյակ գրագէտներու.

9. ԿԱՊՐԻԷԼԷ ՏԱՆՆՈՒՆԶԻՕ.
10. ՕՍԿԱՌ ՈՒԱՅԼՏ.

Տասնվեցեր գեղարուեստական նկարներ, ամէնքն ալ իրարմէ գեղեցիկ.

11. «ԶԷՅՊԷՔ»։ Կայս. Գեղարուեստից վարժարանին արձանագործութեան ուսուցիչ Երուանդ էֆ. Ոսկանի նշանաւոր արձանը.
12. «ԳԹՈՒԹԻՒՆ» Տիկին Վիքթորիա Տէօքմէճեանի նկարած գեղեցիկ գործը՝ որ Գալիֆեան Որբանոցին նուիրուեցաւ.
13. «ԺԱՂԻԿԸ». Նկար Միւքայի.
14. «ՄԵԼԱՄԱՂՁՈՒԹԻՒՆ». Նկար Հէյնէբի.
15. «ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ«. Նկար Տիկին Վիմէ-Լըպրէօնի.
16. ՕՐԻՈՐԴ ԼԸՊՐԷՕՆ՝ մօրը կողմէ նկարուած.
17. ՏԻԿԻՆ ԼԸՊՐԷՕՆ. Ինքնանկար պատկեր.
18. «ՄԱՅՐ ՈՒ ԱՂՋԻԿ». Նկար Տիկին Լըպրէօնի.
19. «ԳԹՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ» կողքի նկար՝ գծուած եւրոպացի արուեստագէտի մը կողմէ.

20-28. ուրիշ ԻՆԸ հետաքրքրական ու սիրուն պատկերներ՝ որոնք ԼՈՒՍԻ այս թիւին մէջ հրատարակուած երկու պատմուածքներու պատկերազարդեն։

Ի պատիւ Հայ արուեստասէրի մը՝ պարտք կը սեպենք հաճոյքով զեկուցանել թէ ԼՈՒՍԻ այս թիւին ամբողջ յօդուածագրութիւնները (բոլորովին նոր ու սիրուն) և կողքը փորագրած է Զգօն էֆէնտի Փափազեան, Պալը Ալի ճաստէսի։ Զգօն էֆ. այս ճիւղին մէջ մէկ հատիկ է, ինչ որ արդէն կ'ապացուցուի ԼՈՒՍԻ այս թիւին զարդերով։

* * *

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1. ՍՈՒՐԽԱՊԱՆ.—Գրիգոր Աղաթոն.
2. ՌԷՊԷԼՈՍ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ.—Հին պատմութիւն.
3. ՏՈԳԹ. ՎԱՐԴԱՊԱՐԵԱՆ.—Հին պատմութիւն.
4. ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ.—Մանուկ հաճոյք (պատմուածք).
5. ՏԻԳՐԱՆ ԱՐԹԻՍԱՐԵԱՆ.— Միլէդներ. (Տիկին Մաքրուհի Ց. Նորատունկեան և Ֆիմի).
6. Տ'ԱՆՆՈՒՆՑԻՕ.—Ամարանոցին մէջ.
7. ԱԼՓԱՍԼԱՆ.—Երկտողեակներ.
8. ԼՈՒԻՍ ՎԱԳՈՒԼ.—Գեղարուեստ։ (Տիկին Էլիզաբէթ Վիմէ-Լըպրէօն).
9. ՍԻՊԻԼ.—Սրբուհի Տիւսաբ.
10. ՍՐԲՈՒՀԻ ՏԻՒՍԱԲ.—«Մարգարէ մանկան».
11. ԹԼՆԱՏԻՆՑԻՆ.—Հողը.
12. ԵՂՈՒԱՐԴ ՓՕԼԱՆՏԵԱՆ.—Սի՛նաբ.
13. ՕՍԿԱՌ ՈՒԱՅԼՏ.—Արքայ զամասանդաբութիւններ. (Բարեգործը՝ Տէրը).
14. ՆՇԱՆ ՇԻՐՎԱՆԵԱՆ.—Իմ ողբասանս.
15. ՄԻՇԷՆ ԲԻՕԼԻԿՍ.—Մեծ Պարգեւը։

48 ԷՋ

28 ՊԱՏԿԵՐ

60 ՓԱՐԱ

ներկայ անդամները ոչ նուազ բանիմաց, գործունեայ և պատուաւոր անձնաւորութիւններ են, հետեւաբար ձեր ամբողջ գրածները խուզ հակառակութիւն մը կը բուրին անոնց դէմ։

Աղքատամամը քննադատէ աւելի մտքերը գայթակղեցնող կը ջանաք, վար առէ՛ գիմակիդ և ներկայացեմ ձեզ հանրութեան թէ, ընդհանրապէս դուք և ձեզ նմաններն են միայն խնբող բայց երբէք սատարող Աղքատամամի և կամ այս կերպ մարդասիրական հաստատութեան։

Դեղագործ Ս. Թիւթիւնճեան էֆ.ի հրաժարման պատճառներուն դիտակից եմ, աղքատամամի բացատրութիւնը ստացայ, քանի որ դուք ալ կը հետաքրքրուիք դիմացիկ Թիւթիւնճեան էֆ.ի կը բացատրէ ձեզ պարագաները։

Այս անգամ այս չափ։

ԻՐԱՋԵԿ

Սկիւտար, 30 Ապրիլ 1908

ՀԱ-ՅՐՈՂԱՐԱԿԱՆ ԲԵՄ

Վաղը պիտի քարոզեն.—

Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ ժամը 2:45ին Բրոֆ. Ց. Հ. Ճէճիզեան։

*** Սկիւտարի մատուռին մէջ ժամը 4ին Վեր. Ա. Պ. Շմաւոնեան։

*** Կէտիկ Փաշայի Ամերիկեան վարժարանին մէջ (Լանկայի եկեղեցիի պատուոյն.) ժամը 2.45ին Վեր. Ղ. Կարապետեան։

*** Պայպըլ Հասսի մատուռին մէջ ժամը 3.15ին Վեր. Ց. Դ. Գրիգորեան։

*** Խասգիւղի մատուռին մէջ ժամը 7ին Վեր. Մ. Ց. Զորիկեան։

Երիտ. Գրիստ. Ընկերակցութեան աղօթաժողով.—

Գումգապուի մատուռին մէջ ժամը 8ին.

Սկիւտարի մատուռին մէջ ժամը 7.30ին. Նիւթ. Երբ. Զ. 12։

Ի ՀԱՆԳԻՍՏ ՀՈԳԻՈՅ

ԳԵՐՑԱՐԳԵԼԻ

Տ. ԱՐՍԷՆ Ծ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԱԲԵԼԵԱՆ

ՄԻԱԲԱՆ ԱՆՏՈՆԵԱՆ ՈՒԽՏԻ

ՎԱԽՃԱՆԵՑԱԼ Ի ԼԻԲԱՆԱՆ

Յառաջիկայ կիրակի, 4 Մայիսի, առաւօտեան ժամը 2½ին, հանդիսաւոր պատարագ և պաշտօն պիտի մատուցուի Օրթաքէօյի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։

Հոգեհանգստեան սոյն պատարագը և պաշտօնը պիտի կատարուի եռաձայն երգեցողութեամբ Զիլինկիրեան խումբին։

Կը խնդրուի այն ամէն մեծապատիւ ազգայիններէ՝ որք կը փափաքին պատուել հանգուցեալին յիշատակը, հաճիլ ներկայ գտնուիլ և ընդունիլ մեր խորին յարգանաց հաւատաքն։

Թաղական խորհուրդ
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ
Օրթաքէօյի եւ միաց. թաղից

ՍԵԼԱՄԼԸԳ ՐԷՍՄԸ ԱԼԻՍԻ

Տիւրքի ճուսաս կիւնիս Սէլամլըգ րէսմը ալիսի Համիտիէ ճամիի չէրիֆիտսէ իֆրա պէյրամուց արը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Սանիյէի ատաֆման տրուեցաւ Բրավիդէի գաւառապետ Գայմագամ Բիւրէմ Ֆէէմի էֆ.ի։ Սալիսէի ատաֆման Բասէնի գաւառակին Գայմագամ Ասմէտ Նուսրէդ պէյի, Սվալի Որբոց ժողովին նահանգին Տէֆթէրտարին կողմէ մասնակցող հաշուակալութեան դիւանի քարտուղարներէն Օսման Նուրի էֆ.ի։ Ներքին գործոց նախարարութեան արձանագրութեան դիւանի քարտուղար Նազմի պէյի, Հէրեքէի կայս. գործարանին Տրապիզոնի վաճառման ճիւղին պաշտօնեայ Մէհմէտ Ըֆան և Մէհմէտ Ստասէատին էֆ.ներու և Իզմիրի ճիւղին պաշտօնեայ Պօղոսանճեան Ծաղոր էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. — Ամանակուս Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Լանտոնի Օսմ. դեսպան Ռիֆաթ պէյի։ Ա. Օսմանիէ՝ Մէքէմպուրկ-Շուէրինի դուքս Քաալ Պորվիսի և գերման ազնուականներէն կոմս որ Վայզէնպուրկի։

*** Ա. Շէֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ Էվգաֆի Վարչական Ժողովի նախագահ Սէլիմ Սըրրի փաշայի տիկնոջը, Ա. Շէֆգաթ՝ Գերմանիոյ ազնուականներէն կոմս որ Վայզէնպուրկի կնոջ՝ կոմսուհի որ Վայզէնպուրկի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. —Անգլիական դեսպանատան գործակատար Մր. Պարքլէյ որ իր կառավարութեան կողմէ երկրորդ կարգի դեսպանութեան ատենագրութեան ատաքած էր, երեկ իր յանձնարարագիրները մատոյց Վեհ. Սուլթանին։ Ժամը 5ին դեսպանական հիւրամատարի օգնական Մէհմէտ պէյ, պաշտօնական համազգեստը հագած, պալատական կառքերով դեսպանատուն գնաց և Մր. Պարքլէյը առաջնորդեց կայս. Պալատ։ Գործակատարին կ'ընկերանային դեսպանատան Ա. և Բ. թարգմանները։ Մր. Պարքլէյ Սէլամլըքի արարողութեանէն ետք պատիւը ունեցաւ Վեհ. Կայսրը ներկայանալու և մատոյց իր յանձնարարագիրները։ Յետոյ նոյն թափորով վերադարձաւ։

ՊՈՏԱԿԱՆ ՇԱՀԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁ.— Վեհ. Կայսրը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց երէկ Պարսից Մէհմէտ Ալի Շահին, անոր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

*** Պարսից Շահին ծննդեան տարեդարձը մեծ շքով տօնուեցաւ նաև երէկ Պոլսոյ մէջ։ Օսմ. պահականոցը որ դրօշազարդուած էր, կէս օրին թնդանօթաձգութիւն կատարեց։ Դեսպան իշխան Միրզա Բիզա Խան, դեսպանատան մեծ սրահին մէջ ընդունելութիւն մը կատարեց։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ Կալիպ փաշա և Ասատուլլահ փաշա դեսպանատուն երթալով շնորհաւորութիւններ յայտնեցին։ Բ. Դրան կողմէ ալ Մուխթար և Սատատէատին պէյերը շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպանին։ Դեսպանը կէս օրէն ետք ընդունեց Պոլսոյ պարսիկ գաղութին երեւելիները։ Գիշերը լուսաւորութիւններ կատարեցին դեսպանատունը և պարսկական խաներ ու քնարկարանները։ Գիշերը հանդիսաւոր հայկերոյթ մը տրուեցաւ դեսպանատան մէջ։

ԱԹԷՆԻՔԻ օսմ. դեսպան Նազիմ պէյ առջի օր արքունի կառքերով գնաց Եղկիոս թագաւորին պալատը ուր ընդունուեցաւ զինուորական պատիւներով։ Արքունիքին մեծ մարաշալ Մ. Բարարիկօրալօս օսմ. դեսպանը առաջնորդեց դահլիճը սենեակը ուր կը գտնուէր Եղկիոս թագաւոր մեծ համագեստով պալատականներէ շրջապատուած։ Ներկայ էին նաև արտաքին գործոց նախարար Մ. Սքուլէս։ Նազիմ պէյ, յանձնարարագիրները յանձնելով պարագային յարմար բանախօսութիւն մը ըրաւ։ Թագաւորը շատ սիրալիր խօսքերով պատասխանեց դեսպանին, որ յետոյ դարձաւ նոյն թափորով որով եկած էր։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդին եւմասան ճիւղին մէջ, խորհրդակցութիւնները կը կատարուի կալի տուրքին նկատմամբ։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյ, իր յանձնարարագիրը Լոնտրա թագաւորին մատուցանելուն առթիւ, Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց դեսպանատան Ա. քարտուղար Մէէմիտ Էսատ պէյը, Բ. քարտուղար Ապտիւլհաք Հիւսէյին պէյը և պատուակալ կցորդ Լիւսիէն Մորել պէյը։

ՀԵԼԼԷՆԱՅԻ ապատակներէն եռավան անցած օր իր համախոհներուն կողմէ սպանուեր է, կ'ըսէ Նայէ Ֆրայէ Բրեսէ։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿՆԵՐԸ.— Զեռբինան պաշտօնարանը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, հետեւեալը ծանուցաց.— Հանգստեան թաշակները կարելի չէ վար դնել, և կամ զեղչել։ Միայն թէ պետական պարտքերու և «նիքեհան»ի ու պարենագիրի համար կարելի է մաս մը վար դնել, մէկ քառորդէն աւելի չըլլալու պայմանով։ Նաև պարենագիրի համար երբ մէկ քառորդ մասը անբաւական ըլլայ, պարենագիրին գումարութիւնը վար կը դրուի։ Հետեւապէս օրէնքը չի թոյլատրեր նոյն ամսաթուշակներէն որ և է զեղչ ընել, վերադրեալ պարագաներէն զատ ուրիշ պարագի համար։ միանգամայն օրէնքին թոյլատրած այդ զեղչը հանգստեան կոչուած անձին կ'ընդունութեանը ատաջած ամսաթուշակին վրայէն կ'ըլլայ. իսկ մնար մնէն ետքը ժառանգորդներուն յանկցուած ամսաթուշակները բոլորովին զեղչ են որ և է զեղչէ և գրաւէ։

ԿԻՒՄԻՒԼՃԻՆԷ գաւառին առեւտրական գործերը շատցած ըլլալով, էվերիսէի կուսակալութիւնը գրեց եւմատական Նախարարութեան որ ամսուղ Օսմ. Պանքայի ճիւղ մը հաստատուց։

ԳԱՀԻՐԻի պարսկական նոր ընդհանուր հիւպատոս կայգուեցաւ Մրզա Շէֆի Խան, որուն պաշտօնը վաւերացաւ Բ. Դրան կողմէ։

ՄԱՆՍՈՒՍԷՆ.— Թերթերը կրսեն թէ ամառը եկած ըլլալով կղզիները են. երթեւեկողներու թիւը աւելցած է, մանաւանդ կիրակի օրերը, սակայն այդ գիներուն յատկացուած շոգենաւերը անբաւական կուգան, բայց ո՛չ շոգենաւերու թիւը կ'աւելնայ և ոչ ալ նոր շոգենաւեր բերել կը տրուին։ Շատ բնական է թէ շոգենաւային երթեւեկութիւնները ո՛րքան կանոնաւոր ըլլան, Մախսուսէի շէնն ալ միևնոյն համամատութեամբ կ'աւելնայ։

ՔԷՕԹԱՀԻԱՅԻ մէջ Հէրէքէի կայս. գործարանին համար ճիւղ մը հաստատուեցաւ։

ԱԾԽԱՀԱՆԻՔ մը երեւան հանուած է Բէյսէք (Երզնկա) գաւառակին ՀՐՇԱԿԷՔ՝ Սրբիքար լերան մէջ։ քննութիւն պիտի կատարուի այս ածխանոցին մասին։

ՇԱՒԲԱՐի գործարաններու մէջաղային մարմնոյն կողմէ կատարուած քննութեամբ հաստատուած է թէ շաքարի պատրաստութեան յատուկ ճակնդեղները, այս տարի, անցեալ տարիէն հարիւրին երեք համեմատութեամբ նուազ ցնտուած են։ Այս տարի, Ռուսիոյէն զատ, շաքար պատրաստող միւս երկիրներուն մէջ 1,193,000 էքդար տեղ ճակնդեղ ցանուած է։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԻՆԲՆԱՇԱՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱՐԿԱՆԸ. —Այս պահուս ինքնաշարժ կառքեր կը գտնուին Պոլսոյ մէջ, մանաւանդ Կ'երթեւեկին Վէրին Վասիրի կողմերը։ Առջի օր երբ ինքնաշարժը կ'անցնէր Թարապիա, Մուխիէ ծառուղիէն, կառքի մը ձիերը անոր աղմուկէն խրտչելով սկսան ալեալել։ Հակառակ կառապանին փորձերուն կառքը գնաց ինկաւ ճանկու հերերը ցած բանջարանոցի մը մէջ։ Կառքին մէջ հինգ կիներ կը գտնուէին, որոնք վիրաւորուեցան այս անկման հետեւանքով։ Երեքը ծանր կերպով վիրաւորուած են։ Զորսորդը արիւն փսխել սկսաւ և դժուարաւաչքը առին։ Կառապանն ալ դէշ կ'երպով վիրաւորուած է։

ԱՐԿԱՆ.— Բէրա, Նշան Թաշի, Սարգիս անուն ազգի մը երէկ երբ ծառի մը վրայ եղած էր ծաղիկ փրցնելու համար, հաւասարակշռութիւնը կորսընցնելով վար ինկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ԽԵՂԴՈՒԱԾ.— Էյրի Գարու բնակող Բարամանցի Վասիլ առջի օր լաւացուելու համար Սիլիւեար ազգի առջեւ գեաղ մուռ, բայց խեղդուեցաւ։

ԳՈՂՑՈՒԱԾ ԱՒԱՆԴԸ.—Եանէակէն Երկրագործական Պանքային Պոլսոյ ճիւղին գրկուած 850 ոսկիի աւանդ մը Սէլանիկի Նամակատան առաքմանց պաշտօնական կողմէ ընդունուած եւ Պոլսոյ շրջան պաշտօնատներէն Մէհմէտ պէյի յանձնուած էր։ Այդ աւանդը պարունակող ծրարը Պոլսոյ Թղթատարատան մէջ կասկածելի նկատուելով, ժամանմանց պաշտօնեան չէ ընդուներ, որով նոյն ծրարը բացուեր է հեռագրական մ. թղթատարական վերատեսչութեան վարչական Խորհուրդին առջեւ։ Մէջէն մէճիտիէ 424 քառորդ և 19 հատ երկաթի կոտորներ գտնուեր են 850 ոսկիին տեղ։ Հակառակ որ ծրարին պարունակութիւնը վերագրեալ Փոսթի ու Մէհմէտ էֆ.ներու կողմէ իւրացուցածմէ, ատանք իսկոյն պաշտօնէ դադրեցուցուցան և հարցաքննութեան ենթարկուեցան։

ՀԵՆԵԼԱՆԻԻ ԱՐԿԱԾ.—Սկիւտար, Մըսրլը օղլու բնակող գեղագործի մ՝ չակերտ Երուանդ առջի օր երբ հեծելանիով Թաղագործական դեղարանին առջեւէն կ'անցնէր բախեցաւ Խատիճ անուն աղջկան մը և Այլիչ անուն կնոջ մը, որոնք ծանրապէս վիրաւորուեցան և հիւանդանոց փոխադրուեցան։ Երեանդ ձերբակալուեցաւ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

15 Մայիս 1908

Ֆրանսական 3%	96.75
Օսմանեան Միացեալ բաց.	95.80
» » գոյ.	—.—
Երլիթոգրի	180.75
Պանք Օթթոման	728.—
Պալիա Բարա Այրան	445.—
Թրանսվալ	46.50
Բիօ Թինթօ	1573.—

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բէքինէն կը հեռագրուին թէ ծովլին ջուրերը բարձրանալով Եանկ Զէ-Բիանկի գետաբերանը խուժեր են։ Հանգստաբ քաղաքը մասամբ կործաներ է։ Տասը հազար հոգի խեղդուած են։

ԲԵԴԵՐԲՈՒՐԳ.— Կ'ըսուի թէ պրուսիոյ գործոց նախարար Մ. Իսվոլսքիի մօտակը Պերլին ընկնելիք ճամբորդութեան նպատակն է ռուսական մարձեցում մը յառաջ բերել։

ՎԻՍՊԱՏԷՆ.— Վիլհէլմ կայսրը և կայսրուհին կէս օրին Վիսպատէն ժամանեցին ինքնաշարժ կառքով և կայսրը անակնկալութիւն մը ունեցաւ Պերմոյ թագաւորին հետ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Էոյլենպուրգի իշխանը, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդանոց կը գտնուի ձերբակալուած վիճակի մէջ, այս իրիկուն կաթուած ունեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պաշտօնական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ Անգլիոյ Խորհրդարանին համար աշնան նստաշրջան մը անխուսափելի պիտի ըլլայ։

— Էտուարտ թագաւոր Մնրակապի պատուանշանը տուաւ Բորդուկալի թագաւորին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Պերլինի Աւտրեմանառ դեսպանը Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը հրամանով նամակ մը ուղղեցուց Ռայխսթակի նախագահին, շնորհակալութիւն յայտնեց Կայսրը յոբէլեանին առթիւ ժողովին կողմէ արտայայտուած համակրական զգացումներուն համար։

ԲԵԵՌԻՆ.— Եանկիէքէանկ յորդեց և Հանգստաբ քաղաքը մասամբ աւերեցաւ։ 10,000 հոգի խեղդուեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Մ. Բոշոթ այսօր ունկնդրութեան ընդունուեցաւ Ֆրանց Եոզէֆ կայսրէ կողմէ, որուն բացատրեց մաճառ երկու կուսակցութիւնները իրար միացնելու գաղափարը։ Կայսրը կատարեալ համաձայնութիւն յայտնեց։

ԲՐԱԿԱ.— Այս առաւ ժամը 10ին սեղի ունեցաւ բացումը Բրակայի ցուցահանդէսին, որ կազմակերպուած էր Ֆրանց Եոզէֆ կայսր-թագաւորին 60 ամեայ տարեդարձին առթիւ։ Հանդէսը շատ փառաւոր եղաւ, գահաժառանգ արքունաքին նախագահութեան ներքեւ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Ճարտի կղեմանից նախկին նախագահ Մ. Սաքաղանի ճարտնցի 9 պանքէրներու հետ այստեղ եկաւ, ասկէ պիտի մեկնի Եւրոպա։ Մ. Սաքաղանի յայտարարեց թէ ճարտն միտք չունի նոր փոխառութիւն կնքելու։

ԲԱՐԻԶ.— Նիւ Եորքէն կը հեռագրուի թէ նոր թաթառ մը աւերեր է Լուիսիանա նահանգը, Բացի նիւթական մեծ վնասէն, հարիւրաւոր զոհեր կան։

ԼՈՆՏՈՆ 14 Մայիս.—Ֆրանքֆուրտեանական ցուցահանդէսին բացումը հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ այսօր Կայզէրի իշխանին և իշխանուհիին կողմէ։ Ժամը 11էն սկսեալ, անագին բազմութիւն եկաւ ցուցահանդէսը։ Դժբախտաբար օդը ամպոտ էր և բարակ անձրև մը կը տեղար, մթագնելով ցուցահանդէսին ապշեցուցիչ տեսարանները։ Սակայն տեսարանը չատ հիանալի էր եւ ցուցահանդէսին գաքնչելի պարտէզներն ու տաղաւարները չքեղօրէն զարդարուած էին և գեղեցիկ տեսարան մը կը պարզէին։ Ժամը 2ին մօտ մեծ ոգեւորութիւն մը առաջ եկաւ, որովհետև անակնկալ կերպով ցուցահանդէս այցելեց Ներալի Մահարաճան, բազմաթիւ հեռատրներով, ամէնքն ալ հանդիսական զգեստներով, և յառաջացաւ դէպի Պատուոյ Սրահը։ Խանդավառ ծափերով ողջունուեցաւ Մահարաճային դալուստը։ Մէկ քանի վայրկեան ետքը հասան Կայզէրի իշխանը և իշխանուհին, և ցուցահանդէս մտան Մեծ Դուռէն, ուխանդավառ ցոյցերով ողջունուեցան։ Զիրենք ընդունեց Արքայի դուքսը, որուն շուրջ կը գտնուէին իշխանուհի Լուիզ, Լօրտ Տերպի, Ֆրանսական դեսպան Մ. Բոլ Գասպօն, Ֆրանսայի երկրագործական նախարար Մ. Ռիւօ և Աւստրական նախարար Մ. Քրիւբի։ Զինուորական նուագախումբերը հնչեցուցին անգլիական մառշը և Մարսէյէզը։ Թափօր կազմուեցաւ և յառաջ գնաց դէպի Պատուոյ Դահլիճը, ուր աւելի քան 30,000 հոգի կը գտնուէին։ Խանդավառ կեցցէներ արձակուեցան։ 1000 երգիչներէ բաղկացեալ խումբ մը երգեց Արքայի դուքսին մէկ բանաստեղծութիւնը, Անգլիֆրանսական Սիրալիր Համաձայնութիւնը փառաբանող։ Երգէն ետք. Կայզէրի իշխանը բացուած հռչակեց ցուցահանդէսը։ Նոր Կեցցէներ բարձրացան և խանդավառութիւնը անկարագրելի էր։ Թափօրը յետոյ շրջեցաւ ուսուցանդէսներու հիանալի սրահը և կրկէսը՝ ուր ունի պիտի ունենան Ողիմպեան խաղերը։ 2000 ընտիրներ կարգադրեցած էին երկու շարքի վրայ, երբ թափօրը կ'անցնէր։ Կայզէրի իշխանը ու իշխանուհին յետոյ մնկեսան ցուցահանդէսէն, և ժողովուրդը սկսաւ շրջիլ անոր զանազան սաւաղարները։ Ցուցահանդէսին ամրողջութիւնը մեծ յաջողութիւնը մեծ է ըստ միահամուռ վկայութեան զայն տեսնողներուն։

— Երկու օրէ ի վեր, Սակարիոյի մէջ տեսնուած ոգեւորութիւնը չանհետ։ Ալիվոռ գործատութիւնը հաշուեկարգութիւնը իրաց ընթացքը չփոխեց, Ֆրանսական Ռանդը անփոփոխ մնաց։ Օսար թուղթերն հանդարտ են իրենց նախորդ գիներուն վրայ։ Օսմ. թուղթերն ամբոր էին սակարանը բացուած առնէն, Միացեալը բացուեցաւ 95,60ի և փակուեցաւ 95,55ի։ Բանքայի թուղթերն ամբոր են, Բանքի Լիոնէ՝ 1172։ Օսմ. Պանքա՝ 727։ Ռիօ Թինթօ՝ պղնձի գնոյն 58,15ի ելլալուն վրայ, 1527էն բարձրացաւ 1585ի։ Պալիա Գարա Այրան հանդարտ մնաց՝ 446ի վրայ։ Լանտոնի սակարանին մէջ ոգեւորութիւն չկար, որովհետև Անգլիֆրանսական ցուցահանդէսին բացման պատճառաւ սակարանին մարդոցմէն շատեր այնտեղ եկած էին։ Ամբոր բանուեցան Օսմ. թուղթերը, ամերիկեան մէկ քանի թուղթեր նոր բարձրացում ունեցան։ Մանաւորապէս կը բանուին պղպատի ընկերութեանց թուղթերը։ Հարաւ ափրիկեան հանքային թուղթերը տիար են։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ՎԻՃԱԿԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գ. ԹԻՌԱԺ 1/14 ՄԱՅԻՍ 1908

Իւրաքանչիւրը 4 Օսմ. ոսկի չանող 275 թիւերը

111	49260	99371	146101	199943
773	49435	100126	147030	202567
1288	49846	102333	148155	200585
1539	51431	102342	151448	200908
2711	51748	104546	152068	201309
3342	52739	104649	152311	201555
4609	53207	104711	152979	202224
6626	53467	105071	153137	202266
8142	55315	105925	154287	202936
9524	56379	106028	156877	204951
9917	59081	106378	157591	205306
11133	59234	109627	157719	207145
12203	59423	109948	158053	206153
12542	60110	110735	159100	207696
13882	62038	111049	159112	209198
13951	62393	112329	160943	209443
14148	62771	113089	163544	212120
15948	62920	113171	163888	212481
17610	66733	115154	164072	212630
19432	68092	117063	164282	213055
20990	68276	117130	164759	213863
21531	69773	117600	164937	215869
23559	70551	118541	165861	216656
23766	70725	118829	167135	217674
24581	73283	118957	167272	218559
25224	74278	119487	168497	220106
25929	74531	120047	168620	220922
27619	76806	121093	169903	222646
27794	76921	121795	171309	222712
29387	77091	124502	171872	223273
29558	79173	125035	172306	223966
31350	80590	125288	172330	225780
32708	80805	125587	174256	226778
33834	81270	125900	176804	228845
35129	83245	125972	178858	229146
35984	83442	126530	179022	229741
36550	83606	126556	179254	230095
37576	86351	126936	179944	231675
38148	86462	127921	181342	231981
38239	86605	128246	183331	232022
40312	86874	129269	184188	232581
41731	86887	129481	186074	232799
42475	88470	129495	186708	234899
42496	90530	129698	187577	235975
43392	93343	131592	188780	237428
43661	94382	136916	189370	237745
43836	94581	137115	189847	238088
44372	97113	137753	190574	240380
44524	97324	137816	190851	242320
45774	97668	137841	190963	242333
46726	98073	139417	191180	243947
47934	98219	140547	192454	247343
48602	98484	141457	192736	248421
49026	99040	145773	198563	250000
49226	99357	146064	199823	

(Ցաջորդ թիւով 2 ոսկի չանող թիւերը)

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՈՍԿԵՐԸՆ

2 15 Մայիս 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲԱՆԿԱՅԻՆՑ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Յ.Ռ.	104 15
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Կավթոզին Շաբաթը

«Գ... ՕՆԱՍԷՐԸԶ»

Անցած կիրակի, Իրիկուան գէմ՝
Սամանթիացի Գրիգոր աղա և Գուսդաբուցի Պ. Կիրակոս Նուագահանդէսէ եկեղեցուն, կը խօսակցին կարծիք փոխանակելով Իրարու հետ։

Դռիւէ մը կը լսէր երեւցիթը կայ երկուքին ալ վրայ, օձիքնին ապուռած է, ըրէնկօթնին ճմթթկուած, փոչով ծածկուած, աչքերնին յոգնած, ականջնին,յոգնած...

Պաշտօնին բերմունքով ականջ կուտամ Իրենց (թէև գիտեմ թէ ըրածս կենցաղագիտութենէ դուրս է քիչ մը) և կը սղագրեմ։

—Էօ՛ֆ, պէ՛...կը ձայնէ Գրիգոր աղա, ճակտին քրտինքը սրբելով երկու քառակուսի կանգուն ճերմակ թաշկինակով մը։

—Էօ՛պ պէ՛...կը պատասխանէ Պ. Կիրակոս, նոյնպէս քրտինքը սրբելով։

—Հէյէ լմնցա՛ւ...

—Ինչ մնաց կը խղդուէի կոր։

—Հապա էօ. «Կրակ կա՛յ» տէյի պօռալս եկաւ։ Ճաթէի պիտի։

—Նասրոնէրս խալթը կերան. պէլ. ֆի հարիւր հոգի վրան կոխեց։

—Ինծի ալ չորս անգամ կը ճղմէին կոր. հրաշքով ազատեցայ։

—Սալամուրայի դրուած սարսեալանէրէն ինչ ֆարխ ունէինք...Հեմ մոռծել ֆի մէյ մէկ ոսկի տուինք առանկ չարչարուելու համար։

—Մէյ մըն ալ երթամ նե, իբաէ մնանկ. Հիւանդանոցի Գօնսեր կ'ըսէին, ես ալ բան մը կը կարծէի, մէյեր մեր Սալմաթօմրուքի սրճարանը ասկէց հանգիստ է եղեր։

—Պէ՛ մարդ Աստուծուներ, քանի որ այսչափ մարդ պիտի հրափրէք, ինչո՛ւ Օգ մէյտանն չէք երթար նուագահանդէսնիդ տալու. գոնէ հոն ամէն մարդ բահաթ կը նստի։ Զէ՛, ուզեր են ամէնուն հոգին բերանը բերել և սրխասարեռ՛վս տեղ մը, ա՛յուեիս չափ մեծ սենեակի մը մէջ ժողովուրդ են ա՛յսչափ մարդիկը... Իրենց հոգերնին է, իրենք լօճանները կոկո՛ռ կոկոռ պիտի նստին, անկէ անդին մնայածին հոգին ելլայ, իրենցը ճանը նաւ է, մերինը՝ բաթլիճան...

—Զէ, աղբա՛ր, անանկը չէ՛, յանցանքը նորէն ժողովուրդին է, մէկ պիլեթով չորս հոգի եկեր է...

—Աւելի դէշ ըսիր ա՛... Ինչո՞ւ ներս առեր են. դուռն առչև մարդ չէ՞ն դրեր. մէկ տոմակով ինչո՞ւ չորս հոգի ներս մտեր է...

—Դուռն առչև մարդ կար, բայց կարգադիր մատնիտուրին էֆէնտիները կեցած էին, բնականաբար անոնք ալ բէաթրօի պիլեթճիութիւն չեն ըրած, մարդ ճամբեցու ձեր չեն դիտեր...

—Թո՛ղ չկենային էֆէնտի՛մ, թո՛ղ իրենք չկենային և իրենց տեղը ինորէգով մարդիկ դնէին, որ կարենային դուռը սրխը բռնել. ինչ պէտք ունէին ինքզինքնին ցուցնելու, իրենք պիլեթճին են, չէ նէ կարգադիր մատնիտուրի անդամ։

—Իրաւունք ունիս, եղբա՛յր, օտար մարդիկ եկան, ես գէտնին տակը անցայ, նստելիք տեղ չէին գտներ կոր...

—Հապա այն կէճճ տղաքը մեզի ճամբայ ցուցուցին նէ...

—Անոնք ինչ ընեն, թատրոնը լեցած էր, անոնք ալ կամաց մը կծիկը դրին, քանի որ մարդ նստեցնելիք տեղ չէր մնացած...

—Ինչ պիտի ըլլայ, ասկէ աղէկ չըլլար։

—Ծո՛, գոնէ ամէն տարի ալ նոյն անկանոնութիւնը չըլլայ։ Իմ գիտցածս՝ մարդ անդամ մը սիպտունք մը կ'ընէ, հետեւեալ անգամուն կը սովրի, մէյ մըն ալ չըներ։ Հոս ըսես՝ բոլորովին հակառակը։ Ամէն տարի Հիւանդանոցի գօնսէռ կը տրուի, և նոյն անկանոնութիւնը անպատճառ տեղի կ'ունենայ։ Կարծես յայտագրին մէջ պակաս ընող չեն ուզեր այդ բանը։

—Յայտագիր ըսիր աղէկ միտք բնկաւ, ի՞նչ տեսար դուն...

—Ես բան մը չտեսայ։ Հապա դո՞ւն։

—Ես ալ բան մը չտեսայ։

—Հապա ի՞նչ տեսար։

—Շատ մը գլուխ տեսայ, կռնակ տեսայ, կնկան գլխարկ տեսայ, ասկէ անդին ոչինչ տեսայ...

—Ես ալ քեզի պէս, նստած տեղս քրտնեցայ կեցայ. եթէ հաշուեմ պէրի բան օրա չբտինք թափելցի երկու ժամուան մէջ։

—Կատակը մէկդի՛, սանճի յայտագիրին մէջ ալ տեսնուելիք բան մը չկար։ Աղէկ որ չտեսանք։

—Մէ՛ղք ոսկին, երբ մարդուն մէկ ոսկին կ'առնեն, ասկէ աւելի աղտոր բան մը կը ցուցնեն։

—Երկու նանպազով հօգգապազ մը բերին նէ աւելի աղէկ ժամանակ կ'անցընէինք։

—Ձը՛զպը՛զ...ճը՛զպը՛զ... ծո՛ առանկ պօշ բանի համար փարա կը տրուի։

—Մնակեանը բերին ճէ խաղ մը խաղար նէ՝ ասկէ համով էր...

—Գեօֆ պէ՛...կը ձայնէ Գրիգոր աղա, ճակտին քրտինքը սրբելով երկու քառակուսի կանգուն ճերմակ թաշկինակով մը։

—Էօ՛պ պէ՛...կը պատասխանէ Պ. Կիրակոս, նոյնպէս քրտինքը սրբելով։

—Հէյէ լմնցա՛ւ...

—Ինչ մնաց կը խղդուէի կոր։

—Հապա էօ. «Կրակ կա՛յ» տէյի պօռալս եկաւ։ Ճաթէի պիտի։

—Նասրոնէրս խալթը կերան. պէլ. ֆի հարիւր հոգի վրան կոխեց։

—Ինծի ալ չորս անգամ կը ճղմէին կոր. հրաշքով ազատեցայ։

—Սալամուրայի դրուած սարսեալանէրէն ինչ ֆարխ ունէինք...Հեմ մոռծել ֆի մէյ մէկ ոսկի տուինք առանկ չարչարուելու համար։

—Մէյ մըն ալ երթամ նե, իբաէ մնանկ. Հիւանդանոցի Գօնսեր կ'ըսէին, ես ալ բան մը կը կարծէի, մէյեր մեր Սալմաթօմրուքի սրճարանը ասկէց հանգիստ է եղեր։

—Պէ՛ մարդ Աստուծուներ, քանի որ այսչափ մարդ պիտի հրափրէք, ինչո՛ւ Օգ մէյտանն չէք երթար նուագահանդէսնիդ տալու. գոնէ հոն ամէն մարդ բահաթ կը նստի։ Զէ՛, ուզեր են ամէնուն հոգին բերանը բերել և սրխասարեռ՛վս տեղ մը, ա՛յուեիս չափ մեծ սենեակի մը մէջ ժողովուրդ են ա՛յսչափ մարդիկը... Իրենց հոգերնին է, իրենք լօճանները կոկո՛ռ կոկոռ պիտի նստին, անկէ անդին մնայածին հոգին ելլայ, իրենցը ճանը նաւ է, մերինը՝ բաթլիճան...

—Զէ, աղբա՛ր, անանկը չէ՛, յանցանքը նորէն ժողովուրդին է, մէկ պիլեթով չորս հոգի եկեր է...

—Աւելի դէշ ըսիր ա՛... Ինչո՞ւ ներս առեր են. դուռն առչև մարդ չէ՞ն դրեր. մէկ տոմակով ինչո՞ւ չորս հոգի ներս մտեր է...

—Դուռն առչև մարդ կար, բայց կարգադիր մատնիտուրին էֆէնտիները կեցած էին, բնականաբար անոնք ալ բէաթրօի պիլեթճիութիւն չեն ըրած, մարդ ճամբեցու ձեր չեն դիտեր...

—Թո՛ղ չկենային էֆէնտի՛մ, թո՛ղ իրենք չկենային և իրենց տեղը ինորէգով մարդիկ դնէին, որ կարենային դուռը սրխը բռնել. ինչ պէտք ունէին ինքզինքնին ցուցնելու, իրենք պիլեթճին են, չէ նէ կարգադիր մատնիտուրի անդամ։

—Իրաւունք ունիս, եղբա՛յր, օտար մարդիկ եկան, ես գէտնին տակը անցայ, նստելիք տեղ չէին գտներ կոր...

—Հապա այն կէճճ տղաքը մեզի ճամբայ ցուցուցին նէ...

—Անոնք ինչ ընեն, թատրոնը լեցած էր, անոնք ալ կամաց մը կծիկը դրին, քանի որ մարդ նստեցնելիք տեղ չէր մնացած...

—Ինչ պիտի ըլլայ, ասկէ աղէկ չըլլար։

—Ծո՛, գոնէ ամէն տարի ալ նոյն անկանոնութիւնը չըլլայ։ Իմ գիտցածս՝ մարդ անդամ մը սիպտունք մը կ'ընէ, հետեւեալ անգամուն կը սովրի, մէյ մըն ալ չըներ։ Հոս ըսես՝ բոլորովին հակառակը։ Ամէն տարի Հիւանդանոցի գօնսէռ կը տրուի, և նոյն անկանոնութիւնը անպատճառ տեղի կ'ունենայ։ Կարծես յայտագրին մէջ պակաս ընող չեն ուզեր այդ բանը։

—Յայտագիր ըսիր աղէկ միտք բնկաւ, ի՞նչ տեսար դուն...

—Ես բան մը չտեսայ։ Հապա դո՞ւն։

—Ես ալ բան մը չտեսայ։

—Հապա ի՞նչ տեսար։

—Շատ մը գլուխ տեսայ, կռնակ տեսայ, կնկան գլխարկ տեսայ, ասկէ անդին ոչինչ տեսայ...

—Ես ալ քեզի պէս, նստած տեղս քրտնեցայ կեցայ. եթէ հաշուեմ պէրի բան օրա չբտինք թափելցի երկու ժամուան մէջ։

—Կատակը մէկդի՛, սանճի յայտագիրին մէջ ալ տեսնուելիք բան մը չկար։ Աղէկ որ չտեսանք։

—Մէ՛ղք ոսկին, երբ մարդուն մէկ ոսկին կ'առնեն, ասկէ աւելի աղտոր բան մը կը ցուցնեն։

—Երկու նանպազով հօգգապազ մը բերին նէ աւելի աղէկ ժամանակ կ'անցընէինք։

—Ձը՛զպը՛զ...ճը՛զպը՛զ... ծո՛ առանկ պօշ բանի համար փարա կը տրուի։

—Մնակեանը բերին ճէ խաղ մը խաղար նէ՝ ասկէ համով էր...

—Գեօֆ պէ՛...կը ձայնէ Գրիգոր աղա, ճակտին քրտինքը սրբելով երկու քառակուսի կանգուն ճերմակ թաշկինակով մը։

—Էօ՛պ պէ՛...կը պատասխանէ Պ. Կիրակոս, նոյնպէս քրտինքը սրբելով։

—Հէյէ լմնցա՛ւ...

—Ինչ մնաց կը խղդուէի կոր։

—Հապա էօ. «Կրակ կա՛յ» տէյի պօռալս եկաւ։ Ճաթէի պիտի։

—Նասրոնէրս խալթը կերան. պէլ. ֆի հարիւր հոգի վրան կոխեց։

—Ինծի ալ չորս անգամ կը ճղմէին կոր. հրաշքով ազատեցայ։

—Սալամուրայի դրուած սարսեալանէրէն ինչ ֆարխ ունէինք...Հեմ մոռծել ֆի մէյ մէկ ոսկի տուինք առանկ չարչարուելու համար։

—Մէ՛ղք ոսկին, երբ մարդուն մէկ ոսկին կ'առնեն, ասկէ աւելի աղտոր բան մը կը ցուցնեն։

—Երկու նանպազով հօգգապազ մը բերին նէ աւելի աղէկ ժամանակ կ'անցընէինք։

—Ձը՛զպը՛զ...ճը՛զպը՛զ... ծո՛ առանկ պօշ բանի համար փարա կը տրուի։

—Մնակեանը բերին ճէ խաղ մը խաղար նէ՝ ասկէ համով էր...

—Էօ՛ֆ, պէ՛...կը ձայնէ Գրիգոր աղա, ճակտին քրտինքը սրբելով երկու քառակուսի կանգուն ճերմակ թաշկինակով մը։

—Էօ՛պ պէ՛...կը պատասխանէ Պ. Կիրակոս, նոյնպէս քրտինքը սրբելով։

—Հէյէ լմնցա՛ւ...

—Ինչ մնաց կը խղդուէի կոր։

—Հապա էօ. «Կրակ կա՛յ» տէյի պօռալս եկաւ։ Ճաթէի պիտի։

—Նասրոնէրս խալթը կերան. պէլ. ֆի հարիւր հոգի վրան կոխեց։

—Ինծի ալ չորս անգամ կը ճղմէին կոր. հրաշքով ազատեցայ։

—Սալամուրայի դրուած սարսեալանէրէն ինչ ֆարխ ունէինք...Հեմ մոռծել ֆի մէյ մէկ ոսկի տուինք առանկ չարչարուելու համար։

—Մէ՛ղք ոսկին, երբ մարդուն մէկ ոսկին կ'առնեն, ասկէ աւելի աղտոր բան մը կը ցուցնեն։

—Երկու նանպազով հօգգապազ մը բերին նէ աւելի աղէկ ժամանակ կ'անցընէինք։

—Ձը՛զպը՛զ...ճը՛զպը՛զ... ծո՛ առանկ պօշ բանի համար փարա կը տրուի։

—Մնակեանը բերին ճէ խաղ մը խաղար նէ՝ ասկէ համով էր...

—Գեօֆ